

MALE NOVICE.

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 20 v. — Po pošti se list ne pošilja

Usoda Reke odločena.

Pariz 28. maja | spodarsko vprašanje tega mesta še ni končno-
Teritorijalno vprašanje Reke je rešeno. Ga | veljavno določeno. (LDU)

Nemčijo bodo prisilili...

Gdansko, 29. maja. | istim namenom je ententa poslala ladje v Hamburg.
V Gdanski je dospela eskadra ameriških in | Vojaška atašeja angleškega in ameriškega poslanstva
angleških ladij ter izkrcala posadko. Brodovna de- | v Varšavi sta odpotovala v Gdansk, da pripra-
monstracija naj Nemcem predoči odločen namen en- | vita izkrcanje ententinih čet. (LDU)
tente, ako Nemci ne podpišejo mirovne pogodbe. Z

Spor med Italijo in Jugoslavijo.

Beograd, 29. maja. | ne in rekel, da se je Italija vedla kakor osvajač, ki
Iz Londona javljajo, da je tukaj dne 21. maja | se vo skuje obenem zoper Jugoslavijo in zoper Nem-
Sir Arthur Evans, znani specialist za jadransko v- | ce. Sedaj je Italija postala mandatarska država; to
prašanje, imel v narodno-liberalnem klubu konferen- | podpisu premirja je šla dalje, nego je bilo treba. —
co o sporu med Italijo in Jugoslavijo. Govornik je | (LDU)
kritiziral Sonnino politiko proti Jugoslaviji za voj-

Določitev naših mej se bliža koncu.

Beograd, 30. maja. | vprašanju mej naše države, kakor tudi našega spo-
Iz poučenih parlamentarnih krogov javljajo, | ra z Italijo.
da bo v ponedeljek padla v Parizu končna odločitev

Izročitev mirovnih pogojev Nemški Avstriji.

Iz St. Germaina se z dne 30. maja poroča: | le v ponedeljek, dne 2. junija, ker se je izkazalo za
Tajnik mirovne konference je izročil vodji nem- | potrebno, da so se morale še nadalje pretresovati raz-
škoavstrijske delegacije dr. Rennerju noto, v kateri | zna vprašanja. Obvestilo je nemško-avstrijske dele-
mu naznanja, da mu bodo izročeni mirovni pogoji še | gate zelo razočaralo.

Delo nemških roparjev.

Špilje, 31. maja. | zopet redne razmere, bo nemogoče priti z brodom čez
Ponoči od 29. na 30. maja so oborožene nemš- | Muro, ker take vrvi sedaj ni nikjer dobiti. Zakaj se
ke tolpe prerezale na levem bregu Mure debelo že- | vendar Nemcev v nevtralni zoni ne razoroži?

Slovenski napisi v Mariboru

(Razglas o zunanji označbi obrtovoališč.)

Po določitvi obrtnega reda mora biti vsako obrtovoališče na zunanji strani primerno označeno in sicer z imenom lastnika in z označbo obrti. Ti napisi so v Mariboru zelo pomanjkljivi; vsled tega tem potom opozarjam obrtnike, da si do najdalje dne 30. junija t. l. preskrbe na svojih obrtovoališčih pravilne nove napise, ki morajo biti, ker so uradno in postavno zahtevani, pisani v uradnem jeziku, t. j. v slovenščini,

ni, oziroma srbo-hrvaščini. Prepovedajta pa je označba obrtovoališč v nemškem jeziku in pozivljam obrtnike, ki imajo še nemške napise, da si puste do najkasneje dne 30. junija t. l. napraviti v pravilni slovenščini ali srbo-hrvaščini pisane zunanje napise. Pri tej priliki priporočam obrtnikom, da pregledajo krstne liste svojih dedov in ne pačijo svojih rodbinskih imen z nepotrebnimi „itsch-i“ in „egg-i.“ Proti obrtnikom, ki bi se določilom tega razglasa ne pokorili, bo mestni magistrat najstrožje postopal.

Mestni magistrat Maribor, dne 30. maja 1919.
Vladni komisar: dr. Pfeifer.

Odgovor mariborskemu g. drajaču

V 120. številki „Napreča“ z dne 27. maja stavljajo nekí Mariborčan, ki je bil pred vojno očitno nemški ali nemškutarski imperialist, sedaj pa leze pod plašč jugoslovanski socialnodemokratski stranski, da bi pod njenim zavetjem lažje godrnjal, nekaj nadovednih vprašanj, naslovljenih na naše liste. — Tukaj odgovor:

1. vprašanje: Kdo je odgovoren za to, da imamo preki sod, da ne smemo na shode, kdo tu krati svobodo?

Odgovor: Tisti, ki so n. pr. meseca januarja priredili po mestu kravale, katere so plačali s krvjo; tisti, ki so se tako veselili grozodejstev nemških vojakov na Koroškem in nepotrpežljivo čakali, da jih zatorejo ponoviti tudi pri nas; tisti, ki so prirejali krajevne, da bi onemogočili redno poslovanje. A to so prvi vrsti nemškutarski socialisti, ki so pred vojno vedno capljali za nemškimi nacionalisti in so še sedaj z njimi enega duha.

2. vprašanje: Kdo je odgovoren, da srečaš za vsakim vogalom oficirja?

Odgovor: Ne samo oficirja, ampak tudi po dva vojščaka z nabitiimi puškami. Ako bi tega ne bilo, bi vsi vaši pajdaši ponovili tudi v Mariboru, kar so v Avstriji somišljeniki počeli na Koroškem. Saj je vendar boljše, da se pravočasno varujemo, kakor da bi morali naknadno obešati. Sicer pa le še malo potrpečljivej. Maribor bo kmalu izčiščen. Saj imamo še toliko vagonov, da pošljemo v lačenbergarje vse tisto, kar spada tja, potem pa ne bo treba vojakov za vsakim vogalom.

3. vprašanje: Kdo je kriv, da se čišča 1 kg moka še enkrat dražje, kakor med vojno?

Odgovor: Morali bi tudi povedati, po čem ste obivali moko med vojno? Ako spadate k tistim, ki ste med vojno ropala vagona in skladišča, je seveda nekaj življenje za vas mnogo dražje. Tako dobro kot med vojno ne boste živeli nikdar več. Ljudstvo pa, ki je med vojno debesedno umiralo lakote, revne ženske, ki so hodile okrog cele dneve in, če so dobile, tlačevale moko po 12 K 1 kg in še dražje, taki ljudje pravijo, da je sedaj živeža več in ceneje.

Če ne moremo doseči nič boljšega — pravite — naj držimo, militarizem in absolutistično nesvobodo, naj prepustimo raje vse vam, da organizirate ljudstvo. A kaj ste dosegli vi? Na Nemškem ste toliko časa podpirali militarizem, da sedaj ves narod mira, v Avstriji ste dali toliko časa potuho in odporo nemškemu nacionalizmu, da slednjič od cele države ni ostalo drugega, kot nemška lačbenberija. V Mariboru samem ste v zadnjih mesecih večkrat dali dokaze, kako znate organizirati.

Pravite dalje, da socialist je lahko Slovec, kakor tudi Nемец. Toda drugi socialisti pravijo pa drugače. Francoski, angleški, ameriški, sploh socialisti vseh kulturnih držav so rekli, da nemški socialisti so pravzaprav samo carski imperijalisti, ki so popolnoma zavrgli socialistični program. Vsled tega so jih izobčili iz svoje družbe in pretrgali z njimi vse stike.

Slednjič obetate, da boste „internacionalno iskali stikov s socialisti drugih držav.“ S katerimi? Ali se boste hoteli bližati francoskemu socialistu, mu boste morali najprej priseči, da ste čisto druge vere, kakor so nemški socialisti; a če se boste štilili od Nemce, vas bodo kot nemškega agenta dali v zovoz in odpeljali v Gradec, kjer ni ne draginje, ne militarizma, ne državnega absolutizma.

Prah na mariborskih ulicah.

Veliki oblaki prahu se kotalijo po mariborskih ulicah. Vse zabavlja, češ: ali nima mesto Maribor toliko vode, da bi vsaj opoldne, ko je največ prahu po ulicah, vsaj nekoliko dala poškopiti cestni tlak? Stari škropilni vozovi so še gotovo na razpolago in konj je menda tudi dovolj na razpolago. Slovenski prebivalci mesta Maribor prosimo tukaj javno gosp. vladnega komisarja, da vse potrebno ukrene v obrambo prahu.

Pazor zavarovalci.

Odkar so se osnovala zavarovalne družbe — najsiho proti požarnim, nezgonim, življenjskim, starostnim itd. škodam — se je opazalo, da se ljudstvo od leta do leta bolj zaveda potrebe takega zavarovanja. Kljub tej zavednosti mnogih, jih je pa le še vedno mnogo takih, ki ne razumevajo dobrote zavarovanja, vsled česar prava smisel samopomoči še ni prodrla v širše plasti našega ljudstva.

Posebno se opaža to v zadnjem času v naši mladi Jugoslaviji. Mnogo je takih, ki so bili pred vojno zavarovani, ali so se pa med vojno zavarovali proti raznim nezgodam, posebno za primer smrti ali doživetja, ali za primer požara, toče, živinske nezgode. In ravno ti se dajo od raznih škodljivcev našega gospodarskega razvoja, katerega eden glavnih temeljev je ravno zavarovanje, begati in oslepiniti, češ, kaj boš zavarovan, ker itak ničesar koristnega ne dosežeš. Imamo mnogo dokazov o prepotrebi zavarovanja, vsled česar si štejemo v dolžnost, tem potem posvariti naše marljivo in varčno ter razumno ljudstvo, da naj ne posluša takih škodoželjnih prerokov in da brez vsakega obotavljanja vzdržuje zavarovanja in sicer pri onih družbah, katere so pri naši vladi podale izjave in so od iste prejele dovoljenje datjnega vzdrževanja zavarovanja. Torej nikdo naj ne opusti zavarovalnih pogodb, ker z zavarovanjem gradi sebi in domovini boljšo bodočnost.

Razne novice

Prva seja vladnemu komisarju za mesto Maribor pridelnega sosveta se bo vršila dne 2. junija, ob 16. uri v posvetovalni dvorani mestnega magistrata. Na dnevnem redu bo: 1. Priklonitev Maribora kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev. 2. Slovenski ulični napis v Mariboru. — Maribor, dne 31. maja 1919. — Vladni komisar: dr. Pfeifer.

Cepljenje koz v Mariboru. Hišni posestniki v mestu Maribor se ponovno opominjajo, da je zadnji termin za oddajo hišnih pol z spričevalom o cepljenju v torek, dne 10. junija. Po tem času se bode proti hišnikom, ki ne bodo ta ukaz vpoštevali, kazensko postopalo. Ponovno se razglša, da se dne 2. junija vrši v deški šoli IV na vežbališču zadnje brezplačno cepljenje ter da se delijo spričevala istotam vsem cepljenim od 5. ure popoldne naprej. V nedeljo, dne 1. junija, se spričevala ne delijo. Dne 8. junija se pa bodo razdelila zadnja spričevala. — Mestni magistrat Maribor, dne 30. maja 1919. Vladni komisar: dr. Pfeifer.

Jugoslovanska strokovna zveza za ženske (Mariborska) skupina ima v nedeljo 1. junija na popoldan ob 5 v Floriški ulici 4 valne plesne večere. Pridite polnštevilno. Zbirka 24 u. nice agitirje!

Slovenski vajenci! Pridite v ponedeljek 2. junija p. p. ob 6 v Froszrako ulico 4, da se p. p. organizira v potrebni stanovske organizaciji.

Mariborski dijaki priredijo v soboto, dne 31. maja ob 1/2 20 (1/2 8) in v nedeljo, dne 1. junija ob 16. (4.) uri v Narodnem domu v Mariboru gledališko igro »Divji lovec«. Čisti dobiček je namenjen Akademskemu domu v Zagrebu. Sedeži po 8, 6, 5 in 3 50 K. stojaca 2 K. dijaške in vojaške vstopnice po 1 K. Prodajajo vstopnic v Crilovi tiskarni.

Himen. V nedeljo, dne 1. junija dopoldne se bo slova v baziliki M. Milosti v Mariboru poročila gosposka Viktor Vreča z gosposkično Reziko Golec, hčerko narodnega gostilničarja g. Golca v Mariboru in sestro slovenskega pisatelja č. g. Javna Golca. Mlademu narodnemu paru oblo nebeskega blagosloval.

Pevci. Jutri v nedeljo, dne 1. junija je skupni izlet v Ruše. Oihod z vlakom ob pol 16. uri Pesmerice in jedila prinesite s. bo. — Dav.

Občni zbor kletarske zaduge v Mariboru se vrši jutri v nedeljo, dne 1. junija. Opozorjamo se enkrat mariborske Slovence, da se občnega zbora udeležijo v kolikor imate obilnem številu, na bo zaduga presla z nemških in nemškutarstvih zbiranj.

Slovenski planinci v Mariboru se vabijo na sestatek v nedeljo dne 1. junija ob 10 uri dopoldne v Narodni dom v srbo ustanovitve podružnice SPD v Mariboru.

Mariborska vojaška godba se je včeraj, v petek, dopoldne z visokom odprhala proti Koroški.

Telefonski naročniki, ki želijo kupiti nove izdaje seznama telefonskih naročnikov poštnega in brzojavnega urada v Gradcu, naj to javijo do torka, dne 3. junija vodstvu mariborske telefonske centrale. Cena komadu je 3 K. Na poznejša naročila se ne bo oziralo. Seznam telefonskih naročnikov bo zlasti važen za tiste, ki imajo ali bodo imeli trgovske ali kakšne druge zveze z našimi sosedi v Nemški Avstriji.

Mariborsko okrajno sodišče sprejme takoj pomozno pisarniško moč. V računstvu izvežbani imajo prednost. Zglasiti se je v predsedstveni pisarni.

Trgovec Mihelitsch v Gosposki ulici še vedno nima dovolj posvetnega premoženja, akoravno je že cela štiri leta v vojnem času daviljal cene, a mu je še vse premalo. Tako n. pr. stane trak, ki ga kupiš danes, utri že 4 krone več in tako tudi pri drugih rečeh. Ali gre to tako naprej?

Klasifikacija konj v mariborskem okraju bo te dni končana. Včeraj in danes se je višila klasi ficijska da Raci pri Pesnici. Pripeljanih je bilo okoli 450 konj. Odvzelo se je za vojaštvo okoli 10 odstotkov vseh konj. Reči moramo, da komisija, na čelu ji žvirozdravnik Haterlehner gre slov. kmetom zelo na roko.

Proč z njimi! Če negotoriš trafikantinja na Stolcem trgu v slovenskem jeziku in jo vprašaš,

je li ima na prodaj Stražo, Slov. Gospodarja ali Male Novice, odgovarja dosledno: »Ich versteh' niks deutsch, deutsch!« To zagrizeno ženšče noče imeti v razprodaji naših listov. Ako pa vprašaš po naših časopisih trafikantinja na Koroškem kolodvoru dobiš skrajno nevljuden in robot odgovor: »Ich habe niks«. Naših listov noče imeti v razprodaji, pač pa ima še vedno v založbi razglednice kronika bivšega nemškega cesarja Viljema Hindenburga, Mackensena, Ludendorffa in še več drugih nemških rabeljuov. Nastavite v te trafike naša invalide, toda proč s temi zagrizenimi Nemškami!

Maribor. Če prideš po lajtersperški cesti v Maribor, vidiš pri gostilni Kramberger velik napis »Stadt Maribor«. Tu ec si res mora misliti, da je Maribor »kerndentsch«. Svetojemo g. vladnemu komisarju, da bi se napis »Mesto Maribor« čital mnogo lepše.

Državna posredovalnica za delo podružnica za Maribor in okolico. V preteklem tednu (od 19. t. m. do 24. maja) je iskalo delo 100 moških in 49 ženskih delavnih moči. Delodajalci so iskali 39 moških in 19 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 29. Od 22. febr. do 24. maja 1919 je iskalo 1586 delavnih moči, delodajalci so pa iskali 1602 delavcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 202. Delo iščejo pis moči (71) trg. s. trodniki in prodajalke (75), natakarji in natakarice (19), ekonomski in oskrbniki (42), železostrojarji in kovači (39), mehaniki in elektrotehnik (28) krojači, šivilje in čevljarji (12), kuharice, sluzkinje, sobarice (67) itd. V delo pa sprejme posredovalnica pis vodje (3), pisarn. moči (3), stenografe (3) čevlj. pomočnike (12), mizarje, tesarje, zagarje (24) težake, blapce, viničarje (98), opekarne delavce in delavke (55), sluzkinje, kuharice (29) itd.

Zopet eno gnezdo. Zaprla se je gostilna Gasser v Crknici pri St. Ilju, ker so se v njej zbirali nemški hujskači, tihotapci in vojaki ubežniki.

Dramatično društvo v Mariboru je uverjeno, da bo v slovenskem Mariboru treba stalnega slovenskega gledališča. Naravno se mora to slovensko gledališče razviti le iz tačasnega »Dramatičnega društva«. Da pa se to čim prej omogoči, je v prvi vrsti potrebna izdatna glavica. Začasni dohodki so preskromni, da bi v doglednem času udeležiti to željo; zlasti število (resničnih) podpornih članov je razmeroma preneznatno. »Dramatično društvo« presi zato vse svoje prijateljice in prijatelje ter apeluje na njih zavednost, da se blagovollijo mu priglasiti saj kot redni podporni člani. Članscina znaša mesečno 1 K.

Angležinja, prvi ženski podporočnik v naši vojski. Vojno ministrstvo je predlagalo regentu, da se imenuje za podporočnika Angležinja miss Lony Sandec, ki službuje že več let v srbski vojski kot narednik ter je bila že odlikovana s Karagjorgjevičevno zvezdo.

Otvoritev gostilne „Maribor“.

Cenjenemu slovenskemu občinstvu javljam da sem na Grajskem trgu št. 1 v Mariboru nanovo preuredila in prenovila bivšo gostilno Weiss (Werdli) v hiši ge. dr. Gustinove in jo prekrstila v

gostilno „Maribor“.

Gostilno „Maribor“ otvorim v nedeljo, dne 1. junija 1919. Cenjenemu občinstvu bom odlej postregla z izberno pijačo, dobrimi jedili in tudi prenečišča so vselej na razpolago.

Za mnogobrojen obisk se priporoča.

Valerija Šva'gar, gostilničarka.

1042—80

Gostilniška obrt!

Naznanjava slavnemu občinstvu, da bodeva s 1. junijem v lastni hiši se nahajajočo

gostilno „pri zvezdi“

Koroška cesta št. 48,

prevzela, ter isto odslej sama vodila.

Potrudila se bova cenjenim gostom nuditi samo pristna domača vina, ter drugo pijačo, kakor tudi okusna mrzla in topla jedila

Za ob len obisk se najtopeje priporoča v
z velespoštovanjem

Josip in Alojzija Dergas

Širite naše liste!

Vina

haloška, lastnega pridelka, stara in nova, za jamčeno pristna, izborne kakovosti prodaja v steklenicah čez ulico po skrajno nizkih cenah

Franc Starčič, trgovec
Maribor, Luterjeva ulica 9

≈ KAVARNA ≈ CENTRAL

Prva in edina
slov. kavarna v

MARIBORU

se priporoča za mnogo-
:: brojni obisk vsem ::
Jugoslovanom
domačinom in tujcem

Gluro pl. Valjak
kavarnar Gosposka ulica

Slovenci pozor!

Ivan Lorber, slikar in plestar v Mariboru, Viktorijahofova ulica 9,
se priporoča vsem Slovincem za vsa v njegovo strolo pripadajoča dela.

IVAN LORBER, slikar in plestar.

807

KROMPIR pravišče kako osti se
zelo po ceni prodaja na Tržški
cesti 74, Maribor. 1004—59

Govorite povsod slovensko.